montessoribarnehagen solsikken
montesol.no

Årsplan 2026 for

Montessoribarnehagen Solsikken Låven

«It is interesting to notice that where life is simple and natural and where the children participate in the adults life, they are calm and happy»
Maria Montessori

montessoribarnehagen solsikken
montesol.no

Punktnr.	Emne
	INNHOLDSFORTEGNELSE
1	**OM ÅRSPLANEN OG KOMMUNENS MÅL FOR BARNEHAGENE**
2	**OM BARNEHAGEN**
3	**VISJON OG VÅRE VERDIER**
4	**OM MONTESSORIPEDAGOGIKKEN**
5	**TILVENNING**
6	**VENNSKAP OG FELLESSKAP**
7	**LEK**
8	**LÆRING**
9	**ARBEIDSØKT**
10	**BILDER FRA ARBEIDSØKTEN**
11	**KOMMUNIKASJON OG SPRÅK**
12	**SAMARBEID OG SAMMENHENG MELLOM SMÅBARNSAVDELING OG STORBARNSAVDELING**
13	**OMSORG**
14	**MEDVIRKNING**
15	**LIVSMESTRING OG HELSE**
16	**FAGOMRÅDER**
17	**DANNING**
18	**BÆREKRAFTIG UTVIKLING**
19	**PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON**
	ÅRSPLANENS GODKJENNING

montessoribarnehagen solsikken
montesol.no

1. OM ÅRSPLANEN OG KOMMUNENS MÅL FOR BARNEHAGENE

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek samt fremme læring og danning. Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset det enkelte barn og barnegruppen. Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

Denne årsplanen skal vise hvordan barnehagen jobber for å oppfylle kravene i Pedagogisk fagplan for Montessoribarnehagen, og den nasjonale rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver. Årsplanen skal også beskrive hvordan vi jobber for å nå Oslo kommunes felles målsetninger for barnehagene:

- Barn og unge skal ha et trygt og inkluderende oppvekst- og læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring, og som er fritt for mobbing, vold og overgrep.
- Barnehagebarn skal møte medarbeidere med høy kompetanse og tid til å følge opp den enkelte.
- Barnehagebarn skal få et pedagogisk tilbud som støtter det enkelte barns lek, utvikling og læring.
- Barnehagebarn skal utvikle gode språklige og sosiale ferdigheter gjennom lek i trygge omgivelser.

2. OM BARNEHAGEN

Montessoribarnehagen Solsikken Låven er en barnehage som består av en avdeling med 26 barn i alderen 2,5-6 år. Den ligger i Grimelundshaugen 12 på Vinderen. Barnehagen er i en verneverdig Låve, med tømmervegger og mye historie i veggene. Dette legger rammene for en rolig og harmonisk atmosfære.

På Låven møter du omsorgsfulle og kompetente voksne som viser oppmerksomhet og åpenhet for det unike hos hvert enkelt barn, noe som er en forutsetning for barns læring og utvikling.
Låven kjennetegnes av en engasjert og erfaren personalgruppe. Vi har ansatte med høy og

variert kompetanse, med ulike interesser og bakgrunn, men med den samme lidenskapen for å skape trygge meningsfulle dager for barna.

Vi kan tilby en glad, imøtekommende og forutsigbar hverdag for barna, med en stabil personalgruppe full av glede, humor og varme.
Vi gir barna musikkglede og lager god, næringsrik vegetarmat en gang i uken.

Vi har et fint uteområde med plass til både dyrking av grønnsaker, urter og blomster, og samtidig plass til fysisk grovmotorisk utfoldelse og rollelek.
Vi er glade i å gå på tur, og benytter oss av nærmiljøet, biblioteker og museer. Det er kort vei til offentlig kommunikasjon.

Førskolebarna får tilbud om å være med på skiskole som betales av foreldrene, med mulighet for friplasser for familier med lav inntekt.

Vi tilbyr barn et forberedt Montessoripedagogisk miljø, som er preget av glede, humor, frihet til å utforske omgivelsene sine i sitt eget tempo og omtanke for felleskapet

Montessoribarnehagen Solsikken i Oslo består av syv barnehager fordelt på tre bydeler:

- I bydel Ullern er det en barnehage med plass til 52 barn,
- I bydel Vestre Aker er det fire barnehager med plass til i alt 130 barn
- I bydel Nordre Aker er det to barnehager med plass til i alt 52 barn.

Barnehagene drives i tråd med montessoripedagogikken og følger Montessori Norges kvalitetsveileder og Pedagogisk fagplan for Montessoribarnehagen.

3. VISJON OG VERDIER

Vår visjon: «Her vil jeg være!»

Våre verdier: Trygghet, entusiasme, raushet, respekt og ansvar

Vi skal være en barnehage fylt med raushet, varme og entusiasme.
Et sted hvor barnet:

- Utvikles gjennom å utforske, prøve og erfare innenfor tydelige rammer

- Opplever trygghet, harmoni og toleranse
- Opplever respekt for samfunn, miljø og hverandre
- Blir sett i fellesskap med andre
- Opplever et nøye tilrettelagt miljø som bygger på observasjon av barnet og som støtter den individuelle utviklingen

4. OM MONTESSORIPEDAGOGIKKEN

Montessoripedagogikken ble utviklet av den italienske legen Maria Montessori. Hun oppdaget at barnet i perioden fra det er 0-6 år lærer ved å absorbere inntrykk fra sine omgivelser. Dette kalte hun for det absorberende sinn. I løpet av disse årene utvikler barnet sin personlighet samtidig som det lærer seg å tilpasse seg sin kultur som blant annet innebærer normer og regler samfunnet har utviklet.
Som Montessoribarnehage ligger vårt fokus i denne perioden på å imøtekomme barnets naturlige utviklingsmessige behov, ved å ha et nøye forberedt miljø.
Det fysiske miljøet virker som den tredje pedagog og skal inneha materiell der barnet står fritt til å utforske, tilegne seg kunnskap og utvikle ferdigheter. På denne måten får barnet mulighet til å samle erfaringer og gjøre oppdagelser på egenhånd i sitt eget tempo.
Gjennom observasjoner av hvert enkelt barn veileder pedagogen barnet ut fra hvor det befinner seg i sin utvikling og hva slags stimuli det har behov for. De ulike fasene barnet går gjennom der det er spesielt interessert og nysgjerrig på visse typer stimuli, kalte Montessori for sensitive perioder. Det forberedte miljøet skal være tilrettelagt for å imøtekomme alle de sensitive periodene barnet går gjennom.

5. TILVENNING

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barna kan få en trygg og god start i barnehagen.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Barn som har fått plass hos oss kan komme på besøk med foreldrene.

- Vi sender ut god informasjon om våre rutiner for oppstart og tilvenning.
- Hvert barn får en tilknytningsperson som følger barnet og foreldrene tett i begynnelsen
- Vi har en egen oppstartsamtale med foreldrene i tilvenningsperioden.
- Vi tilpasser tilvenningsperioden til hvert enkelt barns behov og har fokus på en tett dialog med foreldrene i denne perioden

6. VENNSKAP OG FELLESSKAP

I barnehagen skal alle barn få oppleve seg selv som verdifulle, få venner og bidra i et sosialt fellesskap.

Barnehagen skal forebygge, avdekke og stoppe mobbing og krenkelser.

Barnehagen skal fremme likestilling, og motvirke alle former for diskriminering.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi har aktiviteter innenfor harmoni og høflighet, en betegnelse som innebærer å støtte og veilede barns sosiale og moralske utvikling, og det å oppføre seg på en måte som ivaretar seg selv og de rundt en. Her lærer de kulturelle normer og regler som bidrar til å skape en harmonisk barnegruppe. Dette innebærer blant annet hvordan man ser at andre trenger hjelp, hvordan man snakker til hverandre og hvordan man inviterer andre med i en aktivitet.

- Personalet i barnehagen har et bevisst forhold til det å motvirke alle former for diskriminering ved å reflektere over egne holdninger og væremåter slik at barna opplever barnehagen som en likestilt arena med fravær av kjønnstypiske normer, kommentarer og materiell.

- Personalet møter barna som et unikt individ med utgangspunkt i deres

personlighet og behov. På denne måten absorberer barna hvordan hvert individ skal behandles med respekt.

- Gjennom samtaler og refleksjon i personalgruppen jobber vi for å opprettholde og videreutvikle vårt felles Montessoripedagogiske grunnsyn med utgangspunkt i våre verdier og visjon.

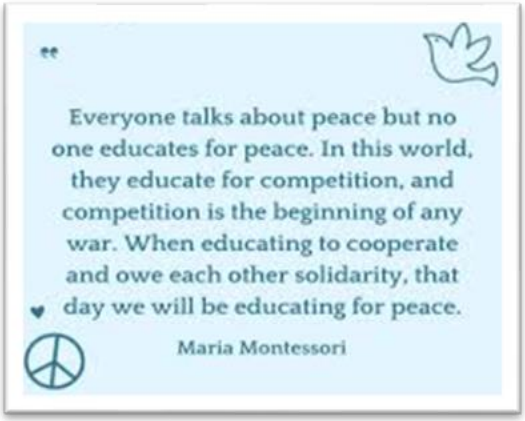

7. LEK

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes.

Barnehagen skal ha et fysisk miljø som støtter barnas utvikling og sosiale og språklige samhandling.

Barnehagen skal legge til rette for et inkluderende miljø der alle barna kan oppleve glede og engasjement gjennom lek.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Alt materiell står i barnas høyde og er derfor tilgjengelig til enhver tid slik at de selv velger aktiviteter ut fra et interesseområde som gleder og engasjerer. Barna trenger ikke å spørre personalet om hjelp for å utføre en aktivitet. Det er lystbetont og selvvalgt.

- Barnehagen tilrettelegger for materiell som innbyr til ulik aktivitet inne og ute, noe som støtter opp under barnas utvikling og samhandling på forskjellige måter slik at barna opplever variasjon i sin hverdag.
Personalet er aktivt tilstedeværende for å veilede og sikre at hvert enkelt barn føler seg inkludert.

8. LÆRING

- Barna skal oppleve et stimulerende og utforskende miljø som fremmer barns nysgjerrighet og lærelyst.
- Barnehagen skal sørge for utvikling og progresjon innenfor alle fagområdene i rammeplanen.
- Barnehagen skal støtte og berike barnas initiativ og gi dem utfordringer og tiltro til egne evner.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Gjennom observasjoner legger pedagogene merke til barnets interesseområde og utviklingsmessige behov og presenterer materiell ut fra dette. Presentasjonen blir tilpasset det enkelte barnets behov, og materiellet gir barnet utfordringer som det gjennom selvstendig arbeid, og videre utforskning, vil mestre ved å opparbeide seg en ny kunnskap og ferdighet.
Barnet opplever mange mestringsopplevelser i løpet av en dag, noe som bidrar til at barnet opparbeider seg tiltro til egne evner.

montessoribarnehagen solsikken
montesol.no

9. FAGOMRÅDER

Det er 7 fagområder i den nasjonale rammeplanen for barnehager, og i Pedagogisk fagplan for Montessoribarnehager er fagområdene delt opp i 8, med 5 underpunkter i kulturfaget.

Arbeidsøkten som er fra morgenen og frem til lunsj, handler om å gi barna uavbrutt tid og rom til å engasjere seg i samspill med andre, og til å gjøre aktiviteter og arbeid de har behov for å gjøre, innenfor disse fagområdene. Vi kaller denne tiden arbeidsøkt, fordi det er barnets arbeid med å erverve seg nye kunnskaper, og forske på sin verden som foregår. Det vi kaller arbeid er lek for barnet. Barnet arbeider for arbeidets skyld.

<table>
<tr><th>Rammeplan for barnehagen</th><th>Pedagogisk fagplan for Montessoribarnehagen</th></tr>
<tr><td>Kommunikasjon, språk og tekst.</td><td>Språk</td></tr>
<tr><td>Kropp, bevegelse og helse</td><td>Kropp, aktivitet, helse</td></tr>
<tr><td>Kunst, kultur og kreativitet</td><td rowspan="3">Kultur

(Biologi, geografi, vitenskapens verden, kunst og forming, musikk)</td></tr>
<tr><td>Natur, miljø og teknikk</td></tr>
<tr><td>Nærmiljø og samfunn</td></tr>
<tr><td>Etikk, religion og filosofi</td><td>Etikk, filosofi og barns åndelige behov</td></tr>
<tr><td>Antall, rom og form.</td><td>Matematikk</td></tr>
<tr><td rowspan="3"></td><td>Praktiske hverdagsaktiviteter</td></tr>
<tr><td>Sensoriske aktiviteter</td></tr>
<tr><td>Småbarnsmateriell</td></tr>
</table>

montessoribarnehagen solsikken
montesol.no

10. BILDER FRA ARBEIDSØKTEN

«The child gives us a beautiful lesson- that in order to form and maintain our intelligence, we must use our hands.» Maria Montessori.

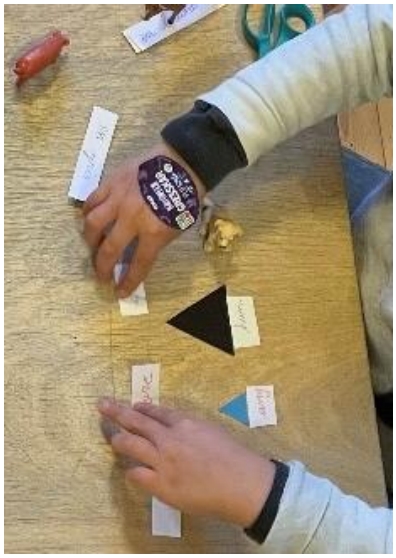

montessoribarnehagen solsikken
montesol.no

11. KOMMUNIKASJON OG SPRÅK

Barnehagen skal støtte barns bruk av språk som redskap for å tenke og gi uttrykk for egne meninger og følelser.

Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen.

Barnehagen skal fange opp og støtte barn som trenger ekstra støtte i sin språkutvikling. Se «Oslostandard for et inkluderende leke- og språkmiljø».

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- I Montessoripedagogikken er det fokus på at barnet sanser før det får ord og begreper. Dette hjelper barnet til å få en dypere forståelse av ordenes betydning og de oppleves da som meningsfulle.

- Vi bruker trestegleksjon for å lære barna nye ord og begreper:

Steg 1:
«Dette er…» Presentasjon av de nye ordene ved hjelp av konkreter.

Steg 2:
«Hvor er…» Pedagogen spør og barnet peker på/ flytter på den tingen pedagogen spør om. Dette steget holder på lenge, og pedagogen flytter rundt på konkretene, for å kvalitetssikre at barnet har forstått begrepet (og ikke kun plasseringen av konkretene)

Steg 3:
« Hva er…» Tredje steget handler om at barnet skal benevne de ulike konkretene som har blitt øvd på i de to første stegene.

- Som Montessoribarnehage har vi eget språkmateriell utviklet for å støtte barnets språklige utvikling. Dette er materiell som både stimulerer den auditive

sansen, barnets muntlige språkutvikling, og skrift- og leseferdighet.

- Vi bruker enhver situasjon til å benevne gjenstander, omgivelser og sette ord på følelser for å hjelpe barnet til å få et rikere språk.

- Vi lytter til barna, og både oppfordrer dem og hjelper dem til å sette ord på tanker, meninger og følelser. Vi er opptatt av at disse alltid skal møtes med forståelse og respekt.

12. DIGITAL PRAKSIS

Barnehagen skal gi barna mulighet til å bruke digitale verktøy og teknologi i lek, læring og kreative prosesser.

Barnehagen skal bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier.

Barnehagens ansatte skal utøve god digital dømmekraft i samarbeid med foresatte.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Vi har en smart-telefon som barna kan benytte til å ta bilder og være med å legge ut på e-barnehage som informasjon til foreldrene. I dette arbeidet kan barna lære om det etiske ved å legge ut bilder og refleksjoner rundt dette.
- I våre retningslinjer for informasjonssikkerhet står det beskrevet tiltak hva gjelder bilder og film i barnehagen. Vi innhenter samtykke til ulike punkter hva gjelder deling av bilder.

13. SAMARBEID OG SAMMENHENG MELLOM SKOLE OG BARNEHAGE

Barnehagen skal i samarbeid med foresatte og skolen legge til rette for at barnet får en trygg og god overgang fra barnehage til skole. Se «Oslostandard for samarbeid og sammenheng mellom barnehage, skole og AKS».
Barnehagen skal legge til rette for at barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som gir dem et godt grunnlag for å begynne på skolen.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Vi har samtaler med hvert enkelt barn på våren med fokus på barnets egne tanker om det å begynne på skolen og barnets ståsted før skolestart.

- Vi har foreldresamtaler på våren der de foresatte utveksler tanker rundt skolestarten med pedagogisk leder. Her gjennomgås også informasjonsskjemaet som fylles ut og sendes til skolen, dersom foresatte ønsker det.

- Vi har fokus på at barna skal bli selvstendig på områder som vil gjøre skolehverdagen lettere. Dette innebærer å mestre påkledning, ha evne til å selv bedømme hvilke klær som er nødvendig utfra vær, være vant til å ta imot beskjeder og følge disse og kunne sitte konsentrert med et arbeid.

14. OMSORG

Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan knytte seg til personalet og til hverandre.

I barnehagen skal alle barna bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.

Barnehagen skal forebygge og avdekke omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep. Se Oslostandard for samarbeid mellom helsestasjon, barnehage og barneverntjenesten.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Som Montessoribarnehage tenker vi at individuelle særegenheter er en styrke som samlet sett gjør barnegruppen sterkere og dyktigere. I tillegg til fokus på hvert enkelt barn er vi svært opptatt av samspill og fellesskap.

- Montessoripedagogikken har som mål at barna skal oppleve trygghet og selvstendighet. Vi fokuserer derfor på gode rutiner i barnehagen.

- En sentral del av Montessoripedagogikken er jevnlige observasjoner for å kartlegge hvert enkelt barns behov. Med utgangspunkt i disse observasjonene planlegges videre arbeid med barnet. De voksne i barnehagen innehar kompetanse på hva som er gode oppvekstmiljøer for barn, og er omsorgsfull og framtrer som gode rollemodeller ovenfor barna.

- Som en naturlig del av Montessoripedagogikken får barna jevnlig 1:1 presentasjoner av pedagogene. På denne måten sikres det at hvert enkelt barn blir sett og fulgt opp.

- Vi skal til enhver tid ha ansatte som er observante på hvilke tegn man skal se etter med tanke på å avdekke vold, omsorgssvikt og seksuelle overgrep, og vi har tilgang til et nettverk av ressurser innenfor andre instanser.

15. MEDVIRKNING

Barn skal delta i demokratiske prosesser og ha innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnas medvirkning må tilpasses individuelle forutsetninger og behov.

Barnehagen skal ivareta foresattes rett til medvirkning, og samarbeidet skal alltid ha barnas beste som mål.

montessoribarnehagen solsikken
montesol.no

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

Det forberedte miljøet barnet møter i vår barnehage, er i seg selv med på å bidra til barnets medvirkning. Vi legger rammene, og barna er frie til selv å velge innenfor de gitte rammene. Tilstedeværende voksne- medvirkende barn, er beskrivende for vårt arbeid.

- Som Montessoribarnehage er et av våre grunnprinsipper frihet under ansvar. Frihet til å velge står sentralt.
  Ved å la barna ta egne avgjørelser og valg ruster vi deres selvstendighet, dette gjøres innenfor tydelige rammer tilpasset individenes alder og behov. Barnas synspunkter blir tatt til følge, men barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er modent nok til å ta. Barnet velger selv hva det vil aktivisere seg med, når og hvor lenge, og med hvem. Ved å gi barnet frihet får de mulighet til å medvirke (Barns rett til medvirkning står i Barnehageloven).

- Gjennom observante og tilstedeværende voksne ivaretar vi barnets deltagelse i fellesskapet og lar de få uttrykke seg gjennom sitt verbale og non-verbale språk. Barna skal bli sett og hørt. De skal gjennom hele barnehagedagen oppleve at det står fritt til å kommunisere og snakke med hverandre. Dette er naturlig integrert i hverdagen for å utvikle deres språk og kommunikasjonsevne. Alle voksne i Montessoribarnehagen Solsikken Låven må være seg bevisst at de er språklige forbilder. Enhver anledning til samtale, begrepslæring, lek og utforskning av språk skal benyttes.

- Det fysiske miljøet virker som den tredje pedagogen i barnets oppvekstmiljø, pedagogen og læringsmaterieller er de to andre komponentene. Alt i barnehagen er lagt til rette for barna slik at de har frihet til å velge aktiviteter ut fra sine egne interesser. Alt materiell er derfor tilgjengelig for barnet til enhver tid ved at det står på hyller som er tilpasset barnegruppens høyde. Materiellet skiftes ut avhengig av barnas interesser og utviklingsmessige

behov.

- Vi tilbyr foreldresamtale to ganger i året og etter ekstra behov til alle foreldre. Vi har også fokus på barnets trivsel og behov i barnehagen ved hjelp av dialog med foresatte i hente- og leveringssituasjon. Foresatte som ønsker det kan komme til å observere på avdelingen etter avtale med avdelingsleder.

16. LIVSMESTRING OG HELSE

Barnehagen skal bidra til barnas trygghet, livsglede, og følelse av egenverd.

Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og samtidig gi rom for hvile.

Barnehagen skal bidra til at barna utvikler matglede og sunne helsevaner.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Det finnes store forskjeller på barn når det gjelder den fysiske, intellektuelle og sosiale utvikling, også innenfor samme aldersgruppe. Montessori så viktigheten av denne observasjonen og det er derfor viktig for oss som Montessoribarnehage å ha aldersblandede grupper. Da blir det lettere for alle å finne noen på samme modningsnivå som en selv. De yngste barna kan få veiledning av de eldste, og alle får mulighet til å veilede noen og dermed være en ressurs i sin arbeidsgruppe.

- Barna får daglig muligheter til å tilberede frukt eller grønnsaker.

- Barnehagen er opptatt av et sunt og bærekraftig kosthold.

17. DANNING

Barnehagen skal støtte barnas utvikling av egen identitet og bidra til at barna utvikler positiv selvfølelse.

Barnehagen skal legge til rette for at barna utvikler kritisk tenkning og etisk dømmekraft.

Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- En av grunnpilarene i Montessoripedagogikken er at barnet skal føle trygghet i seg selv og se seg selv som en del av samfunnet det lever i. Vi har stort fokus på å lære det enkelte barn gode verdier og holdninger. Dette gjør vi ved å være positive forbilder for barna og behandler barn, voksne og miljøet med respekt. For eksempel hvordan vi hilser på hverandre om morgenen og setter ting tilbake på plass når vi har brukt det.

- Vi voksne er lyttende til den kommunikasjonen som barna har og viser interesse for det de sier. Vår rolle er å være en god samtalepartner og være til stede for barna i hverdagen.

- Vi er bekreftende ovenfor deres tanker og følelser. Vi tar de på alvor, og viser barna tillit

18. BÆREKRAFTIG UTVIKLING

Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold.

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Gjennom miljørelaterte- og personrelaterte øvelser innenfor de praktiske hverdagsaktivitetene får barna mulighet til å lære hvordan de tar vare på seg selv og miljøet. Dette kan være å stelle og vanne planter, luke ugress, plukke opp søppel ute, gjøre det ryddig og rent rundt seg.

- Vi jobber med bevisstgjøring rundt kildesortering gjennom samtaler og sortering av avfall ut fra barnas utviklingsnivå.

- Vi går turer i nærmiljøet der vi har fokus på naturens forandringer gjennom årstidene og hvordan vi kan ta vare på naturen.

19. PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON

Barnehagen skal planlegge, vurdere og dokumentere det pedagogiske arbeidet.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Årsplanen har fokus på å begrunne våre valg ut fra en Montessoripedagogisk plattform.

- Vi har regelmessige personalmøter, planleggingsdager og fagdager der vi arbeider med planlegging og evaluering.

- Vi sender ut foreldrebrev flere ganger i året der foreldrene får innblikk i barnas barnehagehverdag.

- Vi bruker Montessori Norge sin kvalitetsveileder som skal sikre at vi har riktig utvikling som Montessoribarnehage og på den måten også dokumenterer det pedagogiske arbeidet.

Årsplanen er godkjent av:
SU- leder Mariam Winther og
barnehagens styrer Mari Beathe Lia Balendran
19. januar 2026
styrer.laaven@mb-s.no
tlf: 46409403
Barnehagens nettside: www.montesol.no

«Her vil jeg være!»